

QUE MAI MÉS NO ES REPETEIXI

«Deportació» i «Exili», dos mots sinònims, el significat dels quals fa esgarriar els qui directament o indirecta el coneixem a fons.

«Deportació» o «Exili» és anàleg al sofriment que patiren milions de persones de diferents nacionalitats durant la segona guerra mundial. La font d'aital suplici es situa a l'Alemanya governada per Adolf Hitler, que amb la seva enorme capacitat de poder de convocatòria feia moure la «massa» al seu caprici.

La primera víctima del fanatisme i del despreci que Hitler sentia envers l'home, principalment no ari, fou el mateix poble alemany, enganyat i aterroritzat, al qual pensava regenerar per l'odi.

En la humiliació a què estava sotmès l'home deportat s'hi recolzava tota la base del sistema que Hitler emprà. Per a ell el simple menyspreu envers l'home era insuficient, altrament calia trepitjar-lo en els seus drets més fonamentals, reduint-lo al silenci pel terror, la presó o la mort, convertint-lo en un ésser menyspreable i odiós a fi d'infondre energia a llurs botxins. Tots quedaven marcats per sempre en la degradació. El fanatisme d'uns era l'antítesi de la humiliació d'altres. Tot el sistema dels camps d'extermini nazis reposava en aquesta doble base.

Pel sol fet de negar-se a reconèixer la sobirania infalible i implacable del Führer i la superioritat de la seva raça es deixava de ser home. Era com una empresa d'enviliment de l'home, acuradament estudiada en les altes esferes, la que devia, per mitjà de l'acció física i moral, reduir els deportats als camps a l'estat de bèsties, abans de fer-los morir d'una agonia lenta i terrorífica. D'aquest principi fonamental es derivà la «llei dels camps d'extermini nazis».

S'assetjava l'home per l'esgotament dels treballs forçats, en uns condicions inhumanes i cruels, per la fam, la set, el fred, els cops rebuts, les amenaces... o se'l degradava moralment actuant sobre el seu organisme debilitat i gairebé sense defenses, creant-li un estat anímic d'incertesa, ansietat i angoixa perpètua.

Cap possible distinció subtil existia entre la falta i el qui la feia, a no ser que la falta fos la d'haver nascut, cap possibilitat de redempció, cap perdó, cap pietat... Els encarregats de la vigilància en els camps d'extermini nazis (els «SS») havien sortit d'una escola on se'ls inculcava l'odi i el menyspreu envers qualsevol dels detinguts. La credencial o distintiu que cada presoner, a excepció dels de nacionalitat alemanya, portava cosit al costat esquerre de la jaqueta o vestit (una lletra impresa sobre un triangle de color) que indicava llur nacionalitat, no els eximia ni els diferenciava davant qualsevol càstig físic o moral. Hitler deia: «He fanatitzat la "massa" convertint-la en l'instrument de la meua política».

Des de l'Abril del 1933, en què un decret nazi legalitzà l'existència dels camps de concentració a Alemanya, començà un dels martiris més horribles que ha sofert la humanitat. Treblinka, Dachau, Auschwitz, Buchenwald, Mauthausen, Belzec, etc., etc., formen part d'una trista i inconcebible història de terror. La idea d'una liquidació ràpida dels jueus dominava la ment de Hitler, que considerava la raça jueva una raça detestable. Àdhuc la seva credencial (una estrella groga de sis puntes) els distingia amb més força entre els altres exiliats.

Sortosament, al mig d'aquell infern terrenal, una entranyable solidaritat unia els deportats, que intentaven fer possible que un denominador comú, «l'esperança», els mantingués vius.

En el moment actual en què, per desgràcia, parlar d'armes i bases nuclears, de míssils i euromíssils, etc., sembla una obligació imposada pel progrés, crec oportú recordar totes les persones que per ésser defensores de les llibertats nacionals i de classe, perderen llurs vides a l'horrorós holocaust massiu dels camps d'extermini nazis. A la vegada vull donar a conèixer l'emotiu homenatge ofert a la memòria dels empordanesos que hi moriren, sota el domini del govern hitlerià.

Entre els centenars d'homes i dones d'arreu dels Països Catalans, que sucumbiren en els infernals camps d'extermini nazis, s'hi trobaren molts empordanesos que resten en el record dels qui coneixem la seva història.

Per a tots ells i de manera especial per als de «la nostra plana riellera» l'organització internacional «Amical de Mauthausen» (Barcelona) i la seva delegació «Alt Empordà» (Figueres) brindaren un homenatge, que tingué lloc a la capital de la comarca el propassat dia 15 de març.

El principal motiu de la commemoració fou saldar un deute de reconeixement envers les persones que patiren l'exili i les seves terribles conseqüències. En segon lloc es feu un crit en defensa de la Pau tan necessària en el món. I per la lògica raó de conscienciar la gent perquè s'adoni que a molts pobles i persones, avui en dia, encara els són negats els seus drets més elementals.

El programa d'actes corresponents a la «diada» fou el següent:

A les 10.- Trobada d'exdeportats i familiars al Passeig Nou.

A 2/4 d'11.- Recepció a l'Excm. Ajuntament.

A les 11.- Visita al Museu Dalí.

A 2/4 de 2.- Dinar de germanor a l'hotel Travé.

A 2/4 de 5.- Inauguració al cementiri local, per les autoritats municipals, del monument a la memòria dels empordanesos morts en els camps nazis.

A les 6.- Inauguració per les autoritats locals, al Teatre Municipal «El Jardí», de l'exposició de testimonis fotogràfics amb el tema «Exili i deportació» i una mostra d'art d'artistes empordanesos.

A 2/4 de 8.- Al Museu de l'Empordà, projecció del documental «Nit i boira», testimoni gràfic sobre els horrors dels camps nazis.

A continuació, conferència i col·loqui.

El principal lema o slògan entorn del qual girà la solemne «diada» fou el fervent desig de tots els assistents: «QUE UNA MONSTRUOSITAT COM LA DELS CAMPS D'EXTERMINI NAZIS MAI MÉS NO ES REPETEIXI».

PILAR PELLICER de GISPERT

«EL CAPITAN TRUENO»

El passat mes de març, tornà a editar-se i vendre's al públic el cèlebre «El Capitán Trueno». Els dos primers números s'esgotaren al poc de sortir, senyal que els nostàlgics i les noves generacions s'han interessat pel producte.

M'ha alegrat aquesta recuperació de l'heroi cavalleresc i justicier de la meua infantesa, però alhora m'ha omplert d'enyorança d'uns anys que mai més no tornaran.

He demanat al temps de fer anar, per un moment, enrera els rellotges. Tornar als minuts curulls d'il·lusió en què jo anava amb les dues pessetes, ben guardades a la mà, a ca la Lola Romaguera, a comprar les aventures del «Capitán». Però el passat és irreversible.

A aquells infants d'ahir, les aventures de «El Capitán Trueno» ens oferiren tota una sèrie de idees, somnis i coneixements, que mai obtinguerem ni de la taula de logaritmes, ni de la FEN, ni del llatí.

Avui, amb la represa tot just començada, cal donar un marge de confiança al nostre heroi, perquè posi un toc de romanticisme a una època on abunda el cotxe persecutori i la imatge opressiva.

Desitjo sort a «El Capitán Trueno» en la seva nova etapa, però els infants d'avui no són els d'ahir, són diferents. Els temps han canviat.

P.J.